

Stortingets ombudsnemnd for Forsvaret

Vår referanse
2022/50-1

Dato
19.09.2022

Rapport etter tilsyn 2. juni 2022

1 INNLEDNING

- (1) Den 2. juni 2022 gjennomførte Stortingets ombudsnemnd for Forsvaret («Ombudsnemnda» eller «nemnda» heretter) tilsyn hos Sjøforsvaret på Haakonssvern orlogsstasjon. Haakonssvern orlogsstasjon er Sjøforsvarets hovedbase.
- (2) Tilsynet bestod av Ombudsnemndas møte med sjef Sjøforsvaret. Videre bestod tilsynet av nemndas møter med stabssjefen for Sjøforsvaret, sikkerhetsinspektøren for Sjøforsvaret, sjef N-1 (HR) for Sjøforsvaret samt tillitsvalgte for tilsatte i Sjøforsvaret. Nemnda var dessuten om bord i minejaktfartøyet KNM «Måløy» og hadde samtale med mannskapet der.

2 ET UTVALG AV OMBUDSNEMNDAS OBSERVASJONER OG MOTTATTE OPPLYSNINGER UNDER TILSYNET

2.1 Presset personellstruktur i Sjøforsvaret

- (3) Hovedbudskapet som Ombudsnemnda mottok fra de tillitsvalgte i Sjøforsvaret, er at det er en presset personellstruktur i Sjøforsvaret, og at personellet er overarbeidet. Til tross for dette opplever de tillitsvalgte at Sjøforsvaret nær sagt aldri sier nei til å gjennomføre en operasjon eller aktivitet. De tillitsvalgte fortalte nemnda at det kan være krevende å ha et familieliv ved siden av jobben i Sjøforsvaret.
- (4) Sjef Sjøforsvaret informerte Ombudsnemnda om at han er godt kjent med at personellstrukturen i Sjøforsvaret er presset. Balansering av oppdragsmengde, sikkerhet og arbeidstid er et viktig tema, som har stått høyt på dagsordenen i Sjøforsvaret de siste årene og vil fortsette å gjøre det fremover. Sjef Sjøforsvaret opplever at utviklingen er positiv.
- (5) Sjef HR i Sjøforsvaret informerte Ombudsnemnda om at Sjøforsvaret forsøker å finne den beste balansen for personellet mellom militært yrkesliv og det sivile liv. Sjef HR i Sjøforsvaret har inntrykk av at personellet prioriterer tilpasninger til fordel for deres sivile liv, fremfor å satse på en karriere i Sjøforsvaret. Det gjør seg særlig gjeldende for Marinen.

- (6) Videre pekte sjef HR i Sjøforsvaret på at høy turnover internt oppleves som en betydelig utfordring. Personellet står ikke lenge nok i stilling til å få den nødvendige kompetanse og erfaring. Det er utfordrende for Sjøforsvaret stadig å utdanne nytt personell. En annen konsekvens av høy turnover er at arbeidsmiljøet ikke får satt seg skikkelig.

2.2 Personellets sikkerhet i Sjøforsvaret

- (7) Med tanke på den pressede personellstrukturen, ser sjef Sjøforsvaret det som en viktig del av sin jobb å stagge personellets kraftige tiltakslyst, slik at den ikke går på bekostning av sikkerheten deres.
- (8) I 2019 gjennomførte Sjøforsvaret en undersøkelse av sin egen sikkerhetskultur. Undersøkelsen viste et potensial for kulturell endring i deler av Sjøforsvaret. I enkelte avdelinger fantes det tanker om at en viktig del av jobben besto i å ta risiko. I dette ligger det en misforstått antagelse om at man i Sjøforsvaret kan og bør operere med relativt høy risiko også i fredstid, for å trene på ferdigheter som er nødvendig i en krigssituasjon. Undersøkelsen viste også et forbedringspotensial i å bruke flere sikkerhetsbarrierer når man aner at det er fare på ferde.
- (9) Sjef Sjøforsvaret har kommunisert tydelig til sitt personell at trening og operasjoner i fredstid ikke skal gå på bekostning av personellets eller materiellets sikkerhet. Ved fare for skade på personell eller materiell skal aktiviteten stanses umiddelbart.
- (10) Avsnitt (8) og (9) ovenfor følges opp blant annet gjennom bevisst lederfokus og utdanning av personellet, der man prioriterer å trene på å redusere risiko til et akseptabelt nivå og håndtere dette.

2.3 Juridiske utfordringer ved Sjøforsvarets virksomhet

- (11) Sjøforsvaret opplever juridiske utfordringer ved sin sikkerhetsstyring, i form av et juridisk tomrom. Det juridiske tomrommet skyldes unntak fra skipssikkerhetsloven for Forsvarets fartøy og at Forsvarsdepartementet ikke har gitt interne regler som erstatning for unntakene fra skipssikkerhetsloven, jf. forskrift om skipssikkerhetslovens anvendelse for Forsvarsdepartementets underliggende etater § 4. Det juridiske tomrommet omfatter arbeidsmiljøet om bord under seiling.
- (12) For tiden pågår det et regelverksarbeid i regi av Forsvarsdepartementet, som Sjøforsvaret og Forsvarsmateriell bidrar til. Arbeidet har som mål å følge opp de juridiske utfordringene som er nevnt i avsnitt (11), samt å etablere en habil tilsynsmyndighet og å evaluere rederansvaret for Forsvarets fartøy. Arbeidet følger også opp sikkerhetstilrådingene fra Statens havarikommisjon i kjølvannet av hendelsen som førte til KNM «Helge Ingstad»s forlis.

2.4 Organisatoriske utfordringer ved Sjøforsvarets virksomhet

- (13) Sikkerhetsinspektøren i Sjøforsvaret informerte Ombudsnemnda om at roller, ansvar og myndighet knyttet til teknisk sikkerhet og kompetansestyring er utfordrende for den daglige sjømilitære aktiviteten i Sjøforsvaret.

- (14) I skipssikkerhetsloven er det en forutsetning for sikker drift at rederen har et helhetlig «ende til ende»-ansvar for teknisk sikkerhet og kompetanse om bord. I Sjøforsvaret, der sjef Sjøforsvaret er reder for fartøyene, er denne forutsetningen ikke til stede. Sjef Sjøforsvaret er avhengig av beslutninger og leveranser fra Forsvarsmateriell (teknisk fagmyndighet) og fra Forsvarets personell- og vernepliktssenter / Forsvarsstaben (fagmyndighet for kompetanse om personellrelaterte regler, for eksempel om tilsetting av personell) for å sikre tilstrekkelig teknisk standard og kompetanse om bord.
- (15) Sikkerhetsinspektøren i Sjøforsvaret brukte vedlikehold av Sjøforsvarets fartøy som eksempel på utfordringen ved dagens ordning:
- *Forsvarsmateriell* er den tekniske fagmyndigheten for forsvarssektoren og dermed for Sjøforsvarets fartøy. Forsvarsmateriell er en annen etat enn Forsvaret. Forsvarsmateriell har ansvaret for prosjektering og anskaffelse av militære fartøy, herunder rederansvaret i byggefasen og ved kjøp og salg av fartøy. Forsvarsmateriell ivaretar også oppfølging av nødvendige tekniske sertifikater og legger premisser for vedlikeholdet av fartøyene.
 - *Vedlikeholdsfasilitetene* – fjelldokker, kaier og slipper – eies og driftes av Forsvarsbygg, som er en annen etat enn Forsvaret.
 - Brorparten av vedlikeholdet på fartøyene gjennomføres av *FLO Verksteder*, som er en annen DIF (driftsenhet) enn Sjøforsvaret.
- (16) I prosjektet om modernisering og effektivisering i forsvarssektoren, har Sjøforsvaret vært opptatt av å beskrive utfordringene ved teknisk sikkerhet og organiseringen av dette.

3 OMBUDSNEMNDAS OPPFATNING

3.1 Om personellstrukturen i Sjøforsvaret

- (17) De tillitsvalgte i Sjøforsvaret tegnet et alvorlig bilde for Ombudsnemnda om at personellet er en ressurs som er i ferd med å bli overstrukket. Nemnda ser dette i sammenheng med punkt 3.2.

3.2 Om personellens sikkerhet i Sjøforsvaret

- (18) Ombudsnemnda vil undersøke nærmere hvorvidt det forekommer at Forsvaret innstiller sin aktivitet på grunn av en presset personellstruktur – det vil si at aktivitet innstilles som en konsekvens av at personellet mangler den nødvendige erfaring og kompetanse, at det ikke finnes tilstrekkelig personell eller at personellet er utslitt. Nemnda vil følge opp dette punktet i en egen henvendelse til Forsvaret.

3.3 Om juridiske utfordringer ved Sjøforsvarets virksomhet

- (19) Ombudsnemnda synes det er positivt at det er et pågående regelverksarbeid i regi av Forsvarsdepartementet, og vil holde seg orientert om utfallet av dette. Nemnda forutsetter at det etter dette arbeidet ikke vil være noe juridisk tomrom som omfatter mannskapet om bord på Forsvarets fartøy.

3.4 Om organisatoriske utfordringer ved Sjøforsvarets virksomhet

- (20) Ombudsnemnda viser til punkt 2.4 ovenfor. Nemnda har merket seg at sjef Sjøforsvarets *ansvar* som reder fremstår større enn *myndigheten* han har som reder. Dette mener nemnda er urovekkende.

For Ombudsnemnda

Roald Linaker
forsvarsombud

DET KONGELIGE
FORSVARSDPARTEMENT

Stortingets ombudsnemnd for Forsvaret
Karl Johans gate 25
0159 OSLO

Deres ref.:

Vår ref.:

Dato:

2021/2225-14/FD V 2/HETH

31.10.2022

Forsvarsdepartementets uttalelse til tilsynsrapporter fra Stortingets ombudsnemnd for Forsvaret oversendt september 2022

Forsvarsdepartementet (FD) viser til brev av 19. september 2022 vedlagt to rapporter fra tilsyn gjennomført på Haakonsværn orlogsstasjon 2. juni 2022 og Rygge flystasjon 17. juni 2022. Stortingets ombudsnemnd for Forsvaret viser til lov om Stortingets ombudsnemnd for Forsvaret § 4 femte ledd, der det står at rapport om tilsyn bør forelegges FD til uttalelse før den offentliggjøres i en ugradert versjon. Departementet har forelagt Forsvaret ved Forsvarsstaben (FST) tilsynsrapportene og bedt om etatens innspill på hvert av punktene i rapportene. I tillegg har FD gjort egne vurderinger av rapportene.

Presset personellstruktur i Sjøforsvaret

At deler av Sjøforsvarets organisasjon har opplevd en presset personellstruktur i form av manglende antall årsverk og høy turnover er kjent for både Forsvaret og FD. Ledelsen i Sjøforsvaret har rapportert om dette til FST, og FST har siden rapportert om personellutfordringene til FD. Det følges opp i styringen av Forsvaret.

Som det fremgår i tilsynsrapportene, og i rapporter til FST, har Sjøforsvaret selv iverksatt risikoreducerende tiltak som FST anser gjør risikoen akseptabel og håndterbar. Slike tiltak kan iverksettes av lokale sjefer, og er forventet å iverksettes, for å redusere uakseptabel risiko. I Langtidsplanen for Forsvaret (LTP) for perioden 2021-2024 er det planlagt med en økning i årsverk i Forsvaret. Allerede har den planlagte økningen blitt fremskyndet til 2022, blant annet etter oppdrag om dette fra FD. Økningen i antall årsverk har også blitt forsert i regjeringens fremlegging av Prop. 1 S (2022-2023). Samlet gir dette en personelloppbemanning på om lag 200 årsverk i 2023. Forsvarssjefen har myndighet til å disponere disse årsverkene, men en betydelig andel er ventet å gå til Sjøforsvaret. Videre er elevtallet ved Forsvarets skoler økt med 83 elever i Prop. 1 S (2022-2023), og en andel av disse vil bli opprettet på Sjøkrigsskolen. Regjeringen foreslår tilsammen 299 mill. kroner for å støtte opp om den samlede personellopptrappingen i Forsvaret.

Postadresse:
Postboks 8126 Dep.
0032 Oslo

Kontoradresse:
Glacisgata 1
Oslo

Telefon:
23 09 80 00

Saksbehandler:
rådgiver Henrik Izzet Thommesen
Seksj for iverksetting og styring av personell- og kompetansepolitikk

E-postadresse:
postmottak@fd.dep.no

Webseite:
www.regjeringen.no/fd

Org.nr.:
972 417 823

Økt ståtid for å redusere høy turnover har også blitt adressert av regjeringen i budsjettproposisjonen. Regjeringen foreslår å øremerke 100 mill. kroner til å bedre boforhold i Forsvaret. Bedre boforhold gjennom vedlikehold og oppgradering av kaserner og kvarter er forventet å ha innvirkning på personelletts ønske om å stå lenger i stillingene i Forsvaret. Videre foreslår regjeringen at spesialister med tilsetning til 35 år (T-35-kontrakt) ut 2023 skal kunne tilsettes til 60 år i Forsvaret (T-60-kontrakt) og få utbetalt bonus knyttet til T-35-kontrakten. FD anser dette som et spesielt viktig tiltak for å beholde ansatte i Forsvaret og dermed øke ståtiden blant annet i Sjøforsvaret.

Personellsituasjonen med høy arbeidsbelastning forsterkes av et høyt operativt aktivitetsnivå, blant annet som følge av utviklingen i den sikkerhetspolitiske situasjonen. Det må påregnes et vedvarende høyt aktivitetsnivå, som ikke var kjent på det tidspunkt forutsetningene for inneværende LTP ble lagt. FD forutsetter at aktiviteten likevel foregår innenfor de rammene av lover og forskrifter som Forsvarets sjefer er bundet av.

Personelletts sikkerhet og juridiske utfordringer ved Sjøforsvarets virksomhet

I tilsynsrapportene beskrives utfordringer ved personelletts sikkerhet knyttet til høy arbeidsbelastning og en kultur for gjennomføring av aktiviteter med økt risiko. Sjef Sjøforsvaret omtaler selv tiltak han har iverksatt for å redusere risiko for personellet. Slike tiltak er innenfor grensjefens ansvar og myndighet å iverksette. Dette er i tråd med FDs uttalelser til tidligere tilsynsrapporter fra ombudsnemnda, hvor departementet gjentar at den enkelte avdelingssjef har et ansvar for at tjenesten legges opp på en måte som ivaretar helse, miljø og sikkerhet, og at aktivitet tilpasses et forsvarlig nivå. FD anser at Sjøforsvarets ledelse er bevisst dette ansvaret og evner å tilpasse aktiviteter etter risiko.

I tilsynsrapporten vises det til at Sjøforsvaret opplever juridiske utfordringer ved sin sikkerhetsstyring. Dette grunnet unntak fra skipssikkerhetsloven for Forsvarets fartøy og at FD ikke har gitt interne regler som erstatning for unntakene. Etter KNM Helge Ingstads havari i november 2018 ble det nedsatt en arbeidsgruppe som skulle utrede det juridiske rammeverket som gjelder for forsvarssektorens skip for å sikre at skipssikkerhetslovens krav ivaretas. Arbeidsgruppen har til nå levert tre delutredninger som er behandlet i prosjektets styringsgruppe. Delutredning 1 omhandler spørsmålet om hvordan roller, ansvar og myndighet burde fordeles i forsvarssektoren. I delutredning 2 har arbeidsgruppen utredet tre ulike modeller for tilsyn med forsvarssektorens skip. I delutredning 3 har arbeidsgruppen sett nærmere på behovet for arbeids- og hviletidsbestemmelser for personell på Forsvarets fartøy. Arbeidsgruppen har nylig igangsatt den fjerde delutredningen som skal kartlegge regelverket for Forsvarets skip og utrede behov og utarbeide forslag til interne regler til erstatning for det sivile regelverket, der dette er nødvendig. Arbeidet er komplekst og tar nødvendigvis noe tid å få gjennomført, men det har høy prioritet i FD.

Organisatoriske utfordringer ved Sjøforsvarets virksomhet

En sentral del av det ovennevnte utredningsarbeidet har vært å klargjøre roller, ansvar og myndighet for forsvarssektoren i relasjon til skipssikkerhetslovens bestemmelser, herunder hvordan tilsynsfunksjonen etter skipssikkerhetsloven best kan innrettes. FST har i tillegg opplyst at Forsvaret i det pågående moderniserings- og effektiviseringsprogrammet arbeider

med en ny leveransemodell der intensjonen er at fragmenteringen av støtte- og fellesfunksjoner vil reduseres, antall involverte aktører reduseres og roller, ansvar og myndighet vil være tydeligere plassert.

Luftforsvarets evne til å levere luftmakt

I tilsynsrapportene vises det til sjef Luftforsvarets uttalelser om egen bekymring for Luftforsvarets evne til å levere luftmakt. Bekymringen begrunnes med mangel på personell som en umiddelbar årsak. For eksempel viser grensjefen til at Luftforsvaret disponerer et lavt antall flyteknikere. Flyteknikere er en essensiell funksjon for driften av Luftforsvarets fartøyer. Luftforsvaret har fortsatt noe lavere tilgjengelighet på F-35 kampfly enn forutsatt. Det er flere årsaker til dette, men som omtalt i Prop. 73 S (2011-2012) skulle logistikkunderstøttelsen gradvis bygges opp i takt med innfasingen av de norske flyene. I tildelingsbrev for 2021 og 2022 har FD gitt føringer om at bemanningsøkningen i Luftforsvaret blant annet skal prioriteres til understøttelse av F-35. I lys av erfaringene som nå er gjort i den reelle styrkeproduksjonen av operativ evne, vurderes det om den nasjonale logistikkorganisasjonen er optimalt dimensjonert, eller om den norske driftsmodellen krever høyere bemanning enn opprinnelig planlagt.

Videre viser sjef Luftforsvaret til at den bakenforliggende årsaken til personellmangelen er en opplevd mangel på myndighet til å tilsette nytt personell utenfor vedtatte rammer, og en begrenset myndighet til å disponere personell fra andre deler av egen struktur. Hva gjelder fordelingen av årsverk mellom driftsenhetene i Forsvaret (DIF), er ikke dette noe Forsvarsdepartementet styrer Forsvaret på. DIF-sjefene blir gitt styringsrammer for årsverksutviklingen i Forsvaret av FST. Dette er nødvendig for å ha kontroll på personell- og kostnadsutviklingen i Forsvaret. Forsvarssjefen har også anledning til å omprioritere årsverk på tvers av grener og strukturelementer. FD vet at slike omprioriteringer vurderes jevnlig av FST, men er naturlig nok begrenset av Forsvarets samlede årsverk. Regjeringens forslag til forsvarsbudsjett for 2023 adresserer dette og legger opp til en samlet opptrapping i 2023 på om lag 200 årsverk i Forsvaret.

Siden 2020 har Forsvarsdepartementet lagt om styringen av Forsvaret til en mer overordnet styring med vekt på resultater og effekter. Forsvarets mål og krav er omforent med etaten. Det tilligger forsvarssjefen som etatssjef å utøve differensiert virksomhetsstyring, og forsvarssjefen har stor handlefrihet til å tilpasse styringen ovenfor de ulike driftsenhetene i Forsvaret. FD legger i all hovedsak opp til en kvalitativ styring av Forsvaret og har ingen uttrykte forventninger til detaljnivået i forsvarssjefens styring eller at forsvarssjefen styrer etter kvantitative måleparametere. FDs forventninger er at Forsvarets ledelse styrer i henhold til risiko og vesentlighet. Dersom risikoen og utfordringer er større innenfor en DIF, forventer FD at FST følger dette tett. Forsvarssjefen har derfor vide fullmakter til å gjennomføre en tillitsreform i egen etat, som etterspurt i tilsynsrapportene, innenfor rammene av politiske føringer og etterlevelse av norske lover og regler.

I tillegg har det vært viktig å etablere en dialogbasert styring hvor etaten kan ha omfattende påvirkning på mål og krav. Imidlertid har det fremkommet gjennom styringsdialogen at det er utfordringer i sektoren som dreier seg om styringslinjer, roller og ansvar, og som dermed

berører mer enn den daglige styringen av Forsvaret. FD har derfor igangsatt et arbeid med hensikt å revurdere ansvarsdelingen mellom departementet og etat, og på tvers av etatene i sektoren. Hensikten er å etablere en sektormodell hvor etatene selv skal være ansvarlige for optimalisering av aktiviteter og ressurser og hvor etatene får en mer fremtredende rolle i utarbeidelsen av planer og prioriteringer. FD jobber med dette innenfor rammene av regjeringens tillitsreform.

Status for eiendom, bygg og anlegg (EBA) i Luftforsvaret

I tilsynsrapportene løfter sjef Luftforsvaret også utfordringer med EBA-situasjonen. Konkret viser grensjefen til at det tar lang tid å få etablert personellrelatert EBA. Sjef Luftforsvaret ser seg bundet av at utbygging skjer i regi av Forsvarsbygg (FB).

Både FD og Forsvarets ledelse er klar over EBA-situasjonen i Forsvaret, inkludert Luftforsvaret. For å oppnå en akseptabel standard på bygningsmassen, er det nødvendig å gjennomføre betydelige investeringstiltak. Det er blant annet planlagt rehabilitering av to kaserner på Ørland, med planlagt ferdigstilling i 2024. Videre gjennomføres prosjekter for fornyelse av boliger på Ørland og Bardufoss, med planlagt ferdigstilling i 2024. FD viser forøvrig til regjeringens forslag til budsjett om øremerkede midler til vedlikehold av personellrelatert EBA, som vist til over i avsnittet om Sjøforsvaret. Disse midlene vil i første omgang prioriteres anvendt i leirer i Nord-Norge. Blant disse leirene er Bardufoss, hvor Luftforsvaret er tilstede med maritim helikopterving. I 2023 er det i tillegg planlagt å oppgradere en mannskapskaserne på Rygge flystasjon for 15 mill. kroner. Hvilke tiltak som kommer til utførelse fastsettes av FB i dialog med Forsvaret, tillitsmannsapparatet og vernetjenesten. På sikt vil slike midler kunne komme også Luftforsvarets andre lokasjoner til gode.

FD erkjenner at det er forbedringspotensial i gjeldende forvaltningsmodell for EBA. På bakgrunn av dette skal FD vurdere tiltak, rammebetingelser og modellforbedringer.

Sjefssersjanten i 134 Luftving om manglende trening med og tilgang til håndvåpen

FD anser at dette ligger innenfor ansvarsområdene til Forsvarets og Luftforsvarets ledelse, i henhold til de enhver tid gjeldende planverk og tildelte ressurser.

Konklusjon

Det materielle i det som blir løftet i rapportene fra Stortingets ombudsmann for Forsvarets tilsyn ved Haakonvern orlogsstasjon og Rygge flystasjon er kjent for både FD og Forsvarets ledelse.

Denne regjeringen har stort fokus på personellsituasjonen i Forsvaret. Dette kommer tydelig frem i forslaget til forsvarsbudsjett for 2023. Det skal iverksettes en personellopptrapping i Forsvaret som skal understøttes av blant annet 299 mill. kroner i friske midler, 200 nye årsverk og til sammen 83 nye studieplasser på Forsvarets skoler. I tillegg til dette har FD i 2022 allerede gitt i oppdrag til Forsvaret å iverksette en forsert økning av årsverk i henhold til LTP.

Det er viktig med tiltak i Forsvaret som kan bidra til å dempe utfordringene med høy turnover. I Prop. 1 S (2022-2023) foreslås det en øremerking av 100 mill. kroner til vedlikehold og forbedring av boforhold. I tillegg gis spesialister på T-35-kontrakt i 2023 mulighet til å inngå T-60-kontrakt med Forsvaret og samtidig få utbetalt opparbeidet bonus etter T-35-kontrakten. Dette er gode og konkrete tiltak for å skape insentiver for økt ståtid.

Videre ser FD positivt på fokuset Forsvarets ledelse har på personellens sikkerhet. Det fremgår tydelig i ombudsnemndas rapporter at både Sjøforsvarets og Luftforsvarets ledelse er bevisst ansvarlig med å tilpasse aktivitet etter risiko. Dette er i henhold til føringene fra FD og Forsvarets ledelse. Som en del av arbeidet med tiltak etter havariet til KNM Helge Ingstad, blir også personellens sikkerhet i Sjøforsvaret adressert, og det vil utarbeides forslag til interne regler til erstatning for det sivile regelverket, der dette er nødvendig.

I rapport etter tilsyn på Rygge flystasjon konkluderer ombudsnemnda med at nemnda mener det lave antallet på sikt vil undergrave anskaffelsen av F-35. FD anser dette som en forhastet konklusjon fra nemndas side. Som nevnt over er utfordringene kjent for FD og Forsvarets ledelse, og når Forsvaret nå begynner å høste erfaringer fra operativ bruk av F-35, vil det vurderes om våpensystemets støttefunksjoner er riktig dimensjonert eller om planene for dette bør endres.

Hva gjelder ombudsnemndas vurdering av at FD bør ta grep for å sikre sjef Luftforsvaret nødvendig myndighet, og at nemnda vurderer at forvaltningsmodellen for EBA og FB bør revideres, viser FD til det som er omtalt over om styringen på årsverk i forsvarssektoren og FDs vurdering av gjeldende forvaltningsmodell.

Med hilsen

Kjersti C. Klæboe (e.f.)
ekspedisjonssjef

Victoria Lossius Allum
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og signert, og har derfor ikke håndskrevne signaturer.

Kopi til:
Forsvarsstaben

